

Valtuustoaloite 21.11.2021

Valtuustoaloite tuen tunnistamisen välineistä ja vanhempien tukipalveluihin ohjautumisesta, neuropsykiatrisesti oirelevien lasten kohdalla

Neuropsykiatrisesti oireileville autismikirjon lapsille tarvitaan ajoissa varhainen tunnistaminen ja nopeasti perheille tukea.

Kun huoli tai epäily autismikirjon häiriöstä herää, tulee asiasta päästä keskustelemaan viipymättä perusterveydenhuollon piiriin. Tutkimusten mukaan lapsuuden käytösoireilu on yhteydessä merkittäviin kustannuksiin kunnassa.

Nykyisen toimintamallin mukaan toteutetaan huolen portaita. Perhe käy useissa moniammatillisissa palavereissa ongelmien vuoksi. Prosessiin voi kulua pahimmillaan aikaa 6-12kk.

Viivästyneessä tiedon saamisessa /oirekartoituksessa / diagnoosissa perheen arki kuormittuu päivittäin. Vuodessa se on 365 hankalaa aamua ja iltaa. Edessä voi olla runsaat poissaolot koulusta, koulukiusaaminen, päihteet, masennus ja pahimmassa tapauksessa loppuelämälle vakavia seurauksia ja syrjäytyminen työelämästä.

Koska kyse ei neuropsykiatrisesti oireilevien lasten kohdalla ole sairaudesta, siksi useita selvittelyjä, tutkimuksia ei pidä ensisijaisesti vaatia. Lapsen erityispiirteet näkyvät jo varhain sosioemotionaalina ongelmina ja toimintakykyä heikentävinä tekijöinä. Nepsy-oireisten lasten vaikeat käytöshäiriöt, laajat oppimisvaikeudet ja psykiatrisen hoidon tarve taas ovat liitännäisseuraus sosioemotionaalista ongelmista, joihin ei ole ajoissa saatu tietoa ja tukea.

Inhimillinen tapa on tehostaa tiedonsaantia vanhemmille ja ohjata perhe tukipalveluihin jo ensimmäisillä asiakaskäynneillä perusterveydenhuollossa.

Taloudellisesti kestävä tapa on käyttää autismikirjoon soveltuvia testivälineitä perusterveydenhuollossa ja oppilashuollollisessa toiminnassa.

*Tällä valtuustoaloitteella pyydämme
vastausta sosiaalisen, tarkkaavuuden ja keskittymisen ongelmien ja nepsy-
oireisten lasten varhaisen tunnistamisen toimintamallista ja testivälineistä
perusterveydenhuollossa (neuvola, koululääkäri, oppilashuolto, tk-lääkäri),
ja perheille suunnatuista info- ja tukipalveluista*

Tanja Airaksinen SDP
Henna-Riikka Pitkänen SDP
Jani Sinervirta Liike Nyt